

NARODNI DNEVNIK

Izaja vsak dan opoldne, izvenredni dnevi in prazniki.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po pošti: Din 20.—, izvenredno Din 30.—.

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO:

SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 23.
UPRAVNIŠTVO: KONGRESNI TRG ŠTEV. 3.
TELEFON ŠTEV. 552.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.
Pisemnim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor.
Račun pri poštnem ček. uradu štev. 13.658.

Mi in Madjarska.

Ne razume naša diplomacija naših odnosov z Italijo in ne razume tudi naših odnosov z Madjarsko. Ker se je udala naša diplomacija blazni misli, da je mogoče z Italijo prijateljstvo, so zmetali koncesijo za koncesijo, da so dosegli prijateljski pakt z Italijo. Šele italijanski protektorat nad Albanijo jim je odprl oči, da so spoznali vso brezvrednost rimskega pakta.

Pot dr. Laze Markovića v Budapešto je dokazala, da se udaja naša diplomacija enako praznim iluzijam o možnosti prijateljskih odnosov z Madjarsko. Tudi tej iluziji bo še sledilo bridko razočaranje, ker ni z današnjo Madjarsko prav nobeno prijateljstvo mogoče.

Današnja Madjarska je absolutno revanšna in irendentična in skoraj ne more biti drugačna. Gospodarji Madjarske so samo grofi in plemenitaši, ki ne morejo pozabiti, da jim je jugoslovanska agrarna reforma vzela posestva. Ta materialni interes je važnejši od vseh nacionalističnih, kajti tudi za madjarske plemenitaše je denar glavno.

Poleg tega čisto materialnega interesa pa igra veliko vlogo tudi psihološki. Stoletja so bili vajeni madjarski plemenitaši, da so vladali nad našim narodom, stoletja so videli v našem narodu samo hlapce in dekline in sedaj so morali tem hlapcem in deklam odstopiti ne samo nekdanje madjarsko zemljo, temveč tudi svojo. Zato nas v dno duše sovražijo in zato bodo vedno na strani onega, ki more nam škodovati. Zato pa tudi njih navdušenje za Mussolinija ni samo porojeno iz politične spekulacije, temveč prihaja iz naravnosti iz srca. Mussolini jim je tisti mož, ki bo pokazal naredu hlapcev in dekel, kdo da je gospodar. In tedaj bo prišel zopet lepi dan za madjarske plemenitaše, ko bodo mogli izsesavati ne samo madjarskega kmeta in delavca, temveč tudi našega.

Ne, s sedanjo Madjarsko ni mogoče nobeno prijateljstvo, ker so njeni sedanjí gospodarji naši zakleti sovražniki. In naš diplomat, ki te osnovne resnice ne razume, mora doživeti tako blamažo, kakor jo je doživel dr. Laza Marković.

Pač pa je mogoče prijateljstvo z madjarskim narodom. Ta ni bil zadet od naše agrarne reforme, temveč jo je kvečjemu pozdravil, ker potrebuje sam slično reformo. Prav nobenega vzroka pa tudi nima madjarski narod sovražiti nas, ker ravno tako ko mi, je trpel in še trpi od madjarske gospode. Z madjarskim narodom je zato prijateljstvo prav lahko mogoče. Ta madjarski narod pa je danes v najtežji opoziciji z madjarsko vlado.

Ce hočemo mi, da se naši odnosi z Madjarsko zboljšajo, potem moramo prii najprej v dobre odnose z madjarsko opozicijo. Čim močnejša bo ta opozicija, tem manj nevarna bo za nas madjarska irendenta in tem manj bo veljal Mussolini na Madjarskem. Ne moremo se sicer direktno vmešavati v madjarske notranje zadeve, toda dosti je indirektnih potov, da bo delovala naša propaganda.

Predvsem treba, da temeljito reformiramo svoje notranje razmere. Jugoslavija mora dobiti v tujini dober glas, postati mora država, ki bo slovela po svojih demokratičnih uredbah, postati mora prijavljena za vse sosedo. Nehote bo začel madjarski narod z demokratično in svobodoljubno Jugoslavijo simpatizirati in tem močnejše bodo te simpatije, čim bolj bo čutil nasilje madjarske gospode. Iz simpatij pa se bo nujno rodilo prijateljstvo in nobenemu Jugoslovancu ne bo treba iti več v Budimpešto — po košarico.

Ne da se takega zblizanja doseči kar

Mussolinijevi udarci silijo h koncentracijski vladi

Beograd, 11. marca. Včeraj na dan interpelacij je bilo v parlamentu več življenja kakor drugokrat. Politični krogi so se bavili včeraj z nekaterimi zanimivimi pojavi, ki začenjajo pomalem odkrivati zakulisno delo, ki je dominiralo v zadnjih dneh, odkar je »zbolel« Uzunović. V prvi vrsti se komentirajo energični demantiji Svetozarja Pribičevića glede na znane Radićeve trditve, da se Pribičević pogaja z radikali.

Dobro poučeni politik je dejal: Lahko je Pribičević demantiral trditve in besede Radića, Pribičević je znan sofist in dialektik in ima prav, če pravi, da se ni pogajal z radikali. Res se ni pogajal z radikali, a je bil v zelo tesnem stiku s pašičevci. Pribičeviću je šlo samo za volitve in nič drugega ko volitve, od katerih računa, da se bo okrepil tako, da bo imel 35 mandatov. Pribičević bi šel samo takrat v vlado, ako dobil volilni mandat. V taktiziranju pa ni samo mojster Pribičević, temveč je javna tajnost, da se tudi Uzunović pogaja na vse strani z opozicijo, skuša pač najti rezervo proti pašičevcem.

Obrnil se je na Dem. zajednico, kjer že nekateri člani davno gledajo, kako bi

skočili v vlado. Demokratska zajednica zahteva, da izgine Boža Maksimović s svojega mesta. Oni neprenehoma prete s svojo famozno obtožnico proti notranjemu ministru Boži Maksimoviću, a oni so tudi pripravljeni na to, da jo umaknejo, ako odleti Boža Maksimović iz ministrstva notranjih del in se zateče v ministrstvo za pravosodstvo. A poleg internih prilik v radikalnem klubu je še en razlog, ki sili Uzunovića, da bi razširil vlado, in to je žalostna naša zunanja politika, ki je dospela na povsem mrtvo točko in ki se je nihče ne drzne spraviti v tir, najmanj še seveda tako slaba vlada kakor je Uzunovićeve.

Mussolinijevi udarci postajajo vedno bolj pogosti in vedno hujši, kaj čuda torej, da se je začel Uzunović pogajati tudi z radićevci. Širša koalicijska, v kateri bi bile zastopane najmočnejše stranke bi edino mogla storiti v zunanjem političnem oziru vse, kar bi nam pomagalo, da pridemo iz sedanjega stanja. V pravcu razširjenja vlade z radićevci vodi pogajanja Pavle Radić. S Stjepanom Radićem pa se razgovarja M. Dimitrijević, ki se mudi sedaj v Zagrebu.

Šol seznanijo z jugoslovenskim jezikom, ker je madjarski življenjski interes, da se orientirajo napram Jugoslaviji. Ta Gombosev govor je izzval senzacijo v vseh madjarskih političnih krogih.

VLADA SPREJELA VEČINO AMANDMANOV.

Beograd, 11. marca. Včeraj se je ves dan za časa trajanja seje Narodne skupščine posvetovala vlada o amandmanih in so bili sprejeti razni amandmani. Specijalno se je razpravljalo o bolnicah.

INCIDENT NA SEJI SVETA ZVEZE NARODOV.

Ženeva 10. marca. Na današnji seji se je obravnavalo tudi bolgarsko posojilo. Pri tej priliki je dejal Vandervelde, da bi storila Bolgarska zelo dobro delo, če bi amnestirala aretirane komuniste. Pogledi vseh so se nato obrnili na bolgarskega delegata. Ta pa je izjavil, da Vanderveldove želje ne vzame na znanje. Tedaj je Chamberlain sarkastično pripomnil, da se Zveza narodov ne more vmešavati v notranje zadeve kake države.

ANGLIJA NAPOVEDUJE SENZACIJSKOLNA ODKRITJA O NEMŠKO-RUSKI ZVEZI.

Berlin, 11. marca. Anglija pripravlja velik propagandni pokret proti Nemčiji in obljublja, da bo ob tej priliki razkrila nove tajnosti v rusko-nemških odnosih.

GOLI ČLOVEK TUDI V BOLGARSKEM PARLAMENTU.

Sofija, 10. 3. Epidemija razkazovanja golih ljudi po parlamentih se širi. Po Beogradu, Osijeku je prišla na vrsto še Sofija.

Na včerajšnji seji sobranja je imel posl. Simenlov oster govor proti terorji vladnih organov. V ilustracijo njegovega govora so nato prinesli poslanci opozicije tri kmete, ki so jih krvavo pretepli policisti. V sobranju so jih nato slekli in razkazovali njih rane. V parlamentu je nastal nepopisen kraval in seja je morala biti zaključena.

ZMAGA GRADJANSKEGA V ATENAH.

Atene, 11. marca. Po izvrstni igri je premagal Gradjanski tukajšnje nogometno društvo s 4:2.

Popoldanska seja skupščine.

Beograd, 11. marca. Včeraj popoldne se je nadaljevala seja Narodne skupščine.

Prvi je govoril dr. Bazala o vrhovni državni upravi, penzijah itd. in rekel, da je današnja državna uprava toliko škodovala narodu, da lahko brez zasluženja pojde v penzijo. Zlo, ki še nevirano traja dalje, nas mora vzpodbuditi, da se proti njemu borimo z vso silo, ker smo bili, ko smo živeli v tuji državi, čeprav je bilo v njej nasilja in korupcije več ko preveč, vedno veseli, saj smo se mogli nadejati, da bo to nasilje požrlo to državo in da nam bo nekdanj dano, da živimo boljše. Ako pa bomo trpeli zlo v naši državi, potem hranimo samo one elemente, ki rušijo in uničujejo to državo. Nato govori o posameznih postavkah, o državnem svetu in glavni kontroli, ki ne nudita zadostnega jamstva. Presekali ste vso tradicijo in preteklost in še bo prilike, da vam dokazem, da kulturelno in gospodarsko uničujete Hrvatsko. Omenja zlati kronske vpokoje. To vprašanje ni samo materialno vprašanje ampak tudi vprašanje ugleda naše države, ki se je obvezala, da bo to vprašanje rešila, kakor so ga rešile Avstrijska, Madjarsko in Čehoslovaška.

Za njim govori radićevac Josip Pasarić, ki pravi, da se mora govoriti, ako se govori o proračunu vrhovne državne uprave, o delu Uzunovićeve vlade, ki ne ustreza ustavi in načelom parlamentarizma, bratstva in enakosti. Uzunovićeve vlada je taka, da ne more zaslužiti upanja. Prečanski kraji samo dajejo, a ne prejemajo nič. Tu se glasuje po statistiki leta 1910, a ne po najnovejši iz leta 1920. Ako je spčetka bilo potrebno, da glasujejo mrtvi, ni treba, da se to godi že sedem let pozneje. Srbija je privilegirana, kar je proti ustavi.

Za Pasarićem govori radićevac Stjepan Matijević zelo temperamentno, tako da je prišla vsa Narodna skupščina do smeha. Govori o strankarstvu in pravi, da so avstrijanci, italijanci in Arnavti vstopili v radikalno stranko, kjer imajo največ prilike, da jim je dobro. Dalmacija in njena obala je zapuščena sirota. Ako bo šla tako naprej, bo popolnoma propadla. Govori o nettunskih konvencijah in o prodiranju Italijanov v Dalmacijo. Kriva je tega naša slaba zunanja politika. Dalmacija je dala dovolj žrtv za svobodo, a svobode nima v lastni državi. Ni proti vojski, ali misli, da bi bilo treba tudi tu nekoliko reform.

Namesto Kežmana, ki je odsoten je dobil besedo Neudorfer. Po njegovem govoru je bila seja zaključena in odrejena prihodnja za danes ob 10. dopoldne. Na njej se bo razpravljalo o istem dnevnem redu. Prvi bo govoril Pavle Radić, nakar se bo glasovalo o prvem poglavju proračuna.

TRGOVINSKA POGODBA MED POLJSKO IN NEMČIJO BO SKLENJENA.

Ženeva, 11. marca. Razgovori med dr. Stresemannom in Zaleskim so zaključeni. S temi razgovori so odpravljene vse zapreke za sklenitev trgovinske pogodbe. V tej smeri sta podala oba ministra izjave.

PRED GENERALNIM ŠTRAJKOM V ATENAH.

Atene, 11. marca. Zaradi poslabšanih gospodarskih razmer se pričakuje generalna stavka. Zahteva se podaljšanje moratorija za stanovanja. Vlada je dala ljudna razpolago vojaške peke. Smatra se, da se bo štrajk razširil.

Dunaisko pismo.

Zuamenite volitve v parlament in deželne zbornice. — Kako bodo volili Čehi in Gradišćanski Hrvatje. — Naš novi konzul v Celoveu. — »Prosvjetac«.

Parlament ali Nationalrat avstrijske Bundesrepublike ali Zvezne republike, ki je bil izvoljen oktobra 1. 1923., je razpuščen in nove volitve bodo 24. aprila, a prva seja bo mesec dni pozneje. — V demokratski Avstriji se more parlament le sam razpustiti s posebnim zakonom. Ta pakon je bil sprejet pretekli petek. Da je bil ta Nationalrat zrel za razpust, so si bile edine vse stranke edino glede dneva volitev so bila mnenja različna. Većinska koalicija, t. j. krščanski socialisti, nemški nacionalci in landbundovci, so se zedinili za volitve 24. aprila, socialni demokratje pa so predlagali sredo maja. Tudi so slednji s spretno demagogijo zahtevali, da mora stari parlament prej še skleniti zakon o socialnem zavarovanju. Večina je odbila volitve v maju najbolj radi dejstva, ker je takrat kmečko prebivalstvo zaposleno na poljih in gozdovih, pričena je dela v planinah, tako, da bi veliko volilcev ne prišlo na volišče. Vrh tega se je govorilo, da socialisti niso še dovolj pripravljeni in da bi zlasti radi porabili še svoje proslave prvega majnika tudi za volitve. Zato je bil zakon sprejet v celoti le z glasovi koalicije.

Volilni boj je že v polnem tiru, toda le v glavnih obdobjih. Gre namreč za to, ali ne bi večinske stranke nastopile z enotno listo. Dogovori med tremi gori imenovanimi strankami niso niti v principu še dokončani. Pred vsem jim gre za to, ali naj velja ta dogovor samo za Nationalrat ali tudi za deželne zbornice, kajti tudi ti bodo po večini z istim skrutinjem izvoljeni.

Imenovanim meščanskim strankam grozi nevarnost od socialne demokracije, da bodo poražene in da preide po volitvah vlada Zvezne republike na socialistične. Rešitev bi mogla priti menda res le od enotne liste, kajti vsaka cepitev bi mogla dati nasprotnikom večino. Nemški nacionalci in landbundovci sta daleč le majhni stranki, ki pa sta vendar dali takozvano meščansko večino proti socialistom. Ako bi šli na volitve deljeno, bi najbrže v glavnem trpeli le ti dve stranki in pripomogli socialistom do večine v bodočem parlamentu.

Socialisti imajo hudo orožje proti koaliciji, to je: Mieterschutz, varstvo hišnih najemnikov. Hišni posestniki so po ogromni večini pristajali koaliranih strank in zahtevali, da se zakon o zaščiti najemnikov odpravi. Zahtevali predvsem do 6000-kratno predvzno najemščino, vrhu te pa še, kar je najhujše za najemnike, prosto razpolaganje s stanovanji, t. j., da morejo poljubno stanovanja ali trgovine odpovedati.

Razume se, da bi bila odprava najemniškega zakona prava katastrofa, posebno v velikih mestih za vse najemnike. Zato se pridružujejo socialistom in jih bodo volili vsi najemniki brez razlike drugačnega njihovega stališča v domači politiki. Le malo jih je, ki klub vsemu temu ostanejo zvesti svojemu prepričanju in bodo volili svoje stranke, ali pa se volitev vzdrižijo. — Socialisti tudi spretno znajo uporabljati nepravilne druge, nastale vsled odprave tega zakona. V Budimpešti je zakon odpravljen s prvim majem, in po Dunaju so nalepljeni velikanski lepaki, ki dražljivo slikajo, kaj se bo po prvem maju tam godilo.

Velika večina češke manjšine na Dunaju so socialni demokratje, ki so že zadnjič sklenili modro taktiko: da so volili skupno s socialisti. Ker je Dunaj razdeljen na 21 okrajev, niso prej mogli nikjer doseči količnika in so ostali Čehi v obče povsem brez zastopnikov in brez vpliva. Po novi taktiki čeških socialistov pa se je položaj češke manjšine jako poboljšal. Čehi namreč niti niso zahtevali mandata za Nationalrat, pač pa za deželni zbor dva mandata in večje število zastopnikov v vseh mestnih okrajnih zastopih, ki jih je 21, in v vseh sedi odlično število Čehov. Zato pa imajo od tedaj Čehi svoje dobre šole v vseh okrajih, celo po več šol imajo. Deželna poslanca pa sta bila odlična moža Antonin Machát in Vavroušek. Ta dva sta delavna člana tudi manjšinskih kongresov in pomagata tudi našim koroškim Slovencem in Hrvatom. O njihovi čistosti v narodnem pogledu ni nikakega dvoma. — Zato bo-

do tudi letos volili skupno s socialno demokracijo. Njih taktika se je izkazala tako izborna, da bodo letos z njimi volili tudi češki narodni socialisti. — Katoliški Čehi bodo volili krščanske socialiste, a demokratje Kramarjevega kova so dobili proste roke in bodo volili tudi z ostalimi Čehi vred socialiste.

Na narodno hrvaško stranko v Gradišču tudi ne kaže samostojni nastop nikakega vspeha. Razkropljeni so po vseh volilnih okrajih in količnika ne morejo doseči. Toda njihova narodna organizacija je že tako močna, da z njo nemške stranke računajo. Ker je med Gradiščanskimi Hrvatimi socialna demokracija precej razširjena in volijo ti s svojo stranko, ki jim je dala tudi enega zastopnika v deželnem zboru, zato narodni hrvaški stranki kaže najboljšje, ako podpira krščanske socialiste. Dogovori niso še končani, ali gotovo je, da jim tudi ta stranka rada dovoli razne koncesije glede šolstva in vse deželne uprave. Njim gre posebno za nastavljanje učiteljstva in uradništva. Ker so v Gradišču tri stranke in le koalicija daje meščansko neveliko večino, so naši narodni Hrvatje takorekoč jezikiček na vagi. Gotovo pa je, da bodo imele na ta način meščanske stranke zopet večino v deželnem zboru in Hrvatje dobilek od svoje politične taktike za te volitve.

Ker je celovški konzul Protić odšel v Budimpešto, je šel na njegovo mesto v Celovec prvi tajnik ali sekretar tukajšnjega poslanstva g. dr. Niko Mirošević-Sorgo. Novi naš konzul na tem važnem mestu je redom Dalmatince iz stare dubrovaške rodbine in s polno evropsko naobrazbo. Vseučilišče je dovršil na Dunaju, v Pragi in Nemčiji. Na dunajskem poslanstvu je prvi tajnik že tri leta in ga odlikuje izredna delavnost in polno umevanje nalog svoje važne službe. Že tukaj se je živo zanimal za vse pojave in manjšinske bolečine, kakor da bi slutil, da bo kdaj imel tudi s takimi vprašanji ožjega posla. Ker je postalo vprašanje sporazuma med Nemci in Slovenci akutno, bo novi konzul brez dvoma s polnim umevanjem zastopal interese naše države. Za Dunaj je njegov odhod ne mala škoda, kajti prepogoste premembe delavnega ošoba so imele tu vedno za naše interese neugodne posledice.

Naše vrlo hrvaško društvo »Prosvjetac« je imelo v nedeljo svojo prvo postno veselico v nabito polnih svojih prostorih v Capistrangasse 12. (poleg Marijehilferne nasproti Stiftskirche). Došli so tudi zastopniki poslanstva in konzulata, kar je na občinstvo prav ugodno vplivalo. — Gosp. Stanišak, ki je bil ponovno izvoljen za predsednika, je navzoče toplo pozdravil, tajnik g. Gustović je s podbojil za dobrovoljne prispeve v korist društva. Tamburaški zbor je sviral z znano vrlino več komadov pod vodstvom skladatelja o. Viškovića, ki je od težke bolezni deloma okreval. Občinstvo ga je toliko radostneje pozdravilo. — Tudi mojim čitateljem je vrlo znana pevka gđ. Lili Schwaržova iz Osijeka je zapela dve pesmi in žela viharo pohvalo. — »Prosvjetac« je edino naše društvo, v katerem se shajajo naše širše mase iz meščanskih krogov. Zato je to naše najvažnejše društvo na Dunaju. A. G.

Kratke vesti.

Grčija je naročila v Franciji dve podmornici, ki bosta koncem tega meseca že gotovi. Med Čehoslovaško in Vatikanom bo v kratkem času sklenjen konkordat. Čehoslovaška zahteva samo še to, da ne bo nobena slovaška občina spadala cerkveno pod Madžarsko in da bodo škojfe imenovani le v soglasju s čehoslovaško vlado.

Holandski socialni demokratje so protestirali pri holandski vladi proti udeležbi holandskih čet pri obrambi Sangaja.

S spošnim štrajkom groze češkoslovaški železničarji vsled uvedbe nove službene pragmatike.

Čehoslovaški parlament in senat sta sklenila k pomladanskemu zasedanju za dne 15. marca.

Politične vesti.

— Važni sklepi ministrskega sveta. Na seji ministrskega sveta, ki se je vršila v sredo po seji narodne skupščine, so bili sprejeti zelo važni sklepi. Tako je bil pooblaščen Justični minister, da izda v sporazumu z notranjim ministrom uredbi o konsolidaciji zakonov, ki so bili sklenjeni od cerkvenih oblastí na teritoriji bivše Madžarske, kjer velja še vedno civilni zakon. Tako se ne bodo otroci iz teh zakonov smatrali več kot nezakonški. — Nadalje je bilo sklenjeno, da velja sodni izpit, ki je bil položen v katerikoli oblasti države, v vsej državi. Justični minister je bil nadalje pooblaščen, da izda uredbi o reguliranju notarskih teritorijev. Sklenjeno je bilo dalje, da se pri odplačevanju vojne odškodnine računa vsaka zlata marka za 9 dinarjev. Predlog finančnega ministra, da se ga pooblasti k izdelavi uredbe o prisilni poravnavi, je bil odklonjen, ker hočejo ministri to vprašanje še proučiti. — Sprejet je bil predlog prosvetnega ministra, da se število gimnazij v vsej državi reducira na 80, število učiteljskih pa na 33. Odpravijo se vse nižje gimnazije, ki nimajo 160 dijakov. V mornarski akademiji v Dubrovniku se uvedeta kot obilgatna jezika italijanska in angleščina. — Končno je bilo sklenjeno, da se v vseh oblasteh ustanove oblastni šolski odbori.

— Večerna seja skupščine je bila mestoma zelo viharina. Zemljoradniški poslanec Vujić je interpeliral poštnega ministra vsled nabav radio postaj in radioaparatur. Dejal je, da je bila država pri teh nabavah silno oškodovana in je označil kot glavnega krivca ravnanja Grgjevića. Interpelantu je odgovorjal minister Vasa Jovanović, ki je branil napadenega ravnanja in ga označil kot enega naših najboljših poštinih strokovnjakov. Govoril je tudi bivši poštini minister dr. Šibenik, ki je vehementno napadal vlado in radikalno stranko, kateri je očitil, da preganja hrvaško uradništvo. Seja je bila nato prekinjena in se je popoldne nadaljevala.

— Rusko časopisje o besarabijski pogodbi. Moskovski časopisi sklepajo, da je italijanska ratifikacija besarabijske pogodbe v zvezi z zadnjimi Chamberlainovimi načrti. Rumunija naj bi se priključila bolgarsko-albansko-grškemu balkanskemu bloku pod vodstvom Italije in tako prekinila zvezo s svojimi zavezniki v Mali Antanti. Italija pa je ratificirala pogodbo predvsem iz materialno gospodarskih namenov. Rumunska vlada je dala italijanskemu kapitalu razne prednosti pri petroleju. Rumunska carinska tarifa se je novelirala z ozirom na potrebe italijanske industrije tako, da je omogočila milijardna naročila v Italiji, zlasti orožja. Italijanski kapital prodira vedno globlje v rumunsko industrijo in v kratkem bo osnovana posebna banka za finansiranje italijanske industrije v Rumuniji. Angleška vlada pa podpira Italijo z njeno podporo pri njenih aspiracijah v Orientu. Moskovski listi trdijo, da se Sovjetska Unija ne bo radi teh dogodkov odvrnila od svoje politike mira. Ona bo čakala in zupala razvoju dogodkov, ki mora voditi do zmage samodolžbe narodov.

— Zasedenje Sveta Zvez narodov. Na seji Sveta z dne 9. t. m. je Chamberlain najprej prosil, da se v bodoče dogovori med državami ne sklepajo več med državami, temveč med državnimi poglavarji, kakor je bilo to pred vojno. To je potrebno vsled tega, ker je po znani spremembi angleške ustave angleški kralj edini reprezentant Velike Britanije in zato edino pošklican, da sklene mednarodne dogovore. Zelia Chamberlaina je bila vzeta na znanje. — Nato so se obravnavale le manj važna vprašanja. Konstatirano je bilo, da trgovina z deklerti še vedno cvete. Kljub tej konstataciji pa se ni storilo nič drugega, kakor da se je vsa stvar izročila neki komisiji, ki naj predmet znova prouči. Konstatiralo se je tudi, da nekatere države še vedno niso poravnale svojih obveznosti.

— Sestanki zunanjih ministrov. Najprej sta se sestala v Ženevi Stresemann in Chamberlain, ki je označil Stresemannu stališče velikobritanske vlade v kitajskem konfliktu. Stresemann je izjavil, da se Nemčija ne more vmešavati niti v kitajske dogodke in niti v rusko-angleški spor, temveč ostane nevtralna. (Po ruskih vesteh je skušal Chamberlain doseči od Stresemanna, da bi osnovala Nemška nemško-poljski blok proti Rusiji. V tem slučaju bi dobila Nemčija koridor pri Gdanjskem, Poljska pa bi bila oškodovana v Litvi.

Vse te vesti pa je Chamberlain odločno demantiral. — Nato se je vršil sestanek med Stresemannom in Vandervelde-om. Vandervelde je izjavil, da osvaja Belgija francosko stališče in je mnenja, da je danes še pre zgodaj za razpravo vprašanja izpraznitve Porenia. Sicer pa hoče Belgija, da se dobri odnosi z Nemčijo vedno bolj utrdijo. — Veliko zanimanje je vladalo za sestanek Zaleskega s Stresemannom. Na sestanku sicer še ni prišlo do popolnega soglasja, vendar pa se misli da so sedaj poljsko-nemški odnosi boljji.

— Tretja seja centralnega izvršnega odbora komunistične stranke. Na tretjem zasedanju »Malega parlamenta«, to je centralne eksekutive, ki se je vršilo te dni v Moskvi, so se poleg debate o angleško-sovjatskih odnosih, pretresala v glavnem gospodarska vprašanja, in prvi vrsti zlasti državni proračun. Ker se je tu doseglo izboljšanje, so se mogle izboljšati tudi finance mestnih svetov. Vprašanje znižanja cen je vzbudilo ilvahnno debato. V zadnjem času prihajajo mnoge pritožbe s strani mestnega prebivalstva proti previsokim cenam življenjskih potrebščin, ki se vsak dan dvigajo. Tudi vprašanje izboljšanja prometa je vzbudilo veliko pozornost, ker niti železnice, niti vodni promet v SSSR ne zadostujejo zahtevam industrije in poljedelstva. Komisarijat železnice je dobil v tem oziru mnogo navodil. Posebna pozornost se je posvečala na seji tudi narodnemu vprašanju, zlasti v Beli Rusiji. Rusi tega je tretje zasedanje odobrilo tudi zakon za zaščito države proti kontrarevolucionarjem. Sklenjene so bile še nekatere spremembe v kazenskem zakoniku SSSR.

— Resna napetost med Mosko in Pekinom. Z ozirom na poročila da so kitajske oblasti dale v Tsinanfu (šantungska provinca) ustreliti tri kurirje sovjetske Rusije kakor tudi, da so ujele ženo ruskega svetovaleca kantonske vlade Borodina, je vložilo rusko poslanstvo pri pekinškem zunanjem uradu izredno oster protest, ki je imel za posledico, da je zahtevala vlada brzojavno pojasnila iz Tsinanfu. V diplomatskih krogih se govori, da je nastala radi tega dogodka izredno ostra napetost med obema vladama. Reuterjev biro poroča iz Pekinga, da je Čangčungčang tri ujele kurirje umrtiti, ker so imeli pri sebi njegove vojaške načrte.

— Kitajski dogodki. Pekinska vlada je silno vznemirjena vsled vedno večje koncentracije angleških čet v Sangaju. Govorijo, da mislijo Angleži zbrati v Sangaju 110 tisoč mož in bi bili s tem tako močni, da jih sploh nihče ne bi mogel zagnati iz Sangaja. Vsled vedno večje koncentracije angleških čet se silno širi protiangleška propaganda dne. Višek naj bi dosegla ta propaganda dne 12. marca, na dan obletnice smrti Sunjatsena. Pekinski krogi se boje da pride tedaj do krvavih bojov in skušajo zato proslavo preprečiti. — Severna armada je potisnjena od kantonske v popolno defenzivo. General Čang je dal prepeljati vse težke kanone na črto Nanhang-Sangaj, da obrani zvezo Sangaja s severom. Sedaj se bje boj za mesto Sunčav. Po nekaterih vesteh so kantonski mesti že osvojili, dočim so po drugih vesteh prišli šele devet kilometrov pred mesto. — Potrjuje se vest, da je maršal Sun pobegnil na Japonsko in odnesel s seboj vso blagajno šangajske vlade.

— Odmevi kitajskih dogodkov v Južni Aziji. Po vesteh iz Bombaja, se opaža tam po zadnjih dogodkih na Kitajskem znatno vrenje med indijskim prebivalstvom. V večjih mestih pride vsak dan do spopadov. V Kalkuti je bila odkrita tovarna, kjer so se izdelovale bombe. Glasilo indijskih svaradžistov, ki strebme za neodvisnost Indije ali vsaj za najhujšo avtonomijo, trdi, da je policija odkrila zadnji čas mnogo tajnih tiskarn in tovarnih bomb. Predsednik indijskega kongresa je izjavil, da ne bodo veliki preobrati na Daljnem vzhodu ostali brez vpliva na Indijo. Prišel je hodu ostali brez vpliva na Indijo. Prišel je čas, ko bo treba misliti tudi na federacijo azijskih narodov. Kalkutska občina, v kateri imajo svaradžisti večino, je odklonila, da bi sodelovala pri sprejemu indijskega podkralja, zato pa je poslala prisrčno brzojavko komunističnemu poslancu v poslanski zbor Saklavali, ki je, kakor znano, edini Indijec v londonskem parlamentu.

— Intervencija Združenih držav v Nikaragui. Oddelek ameriških mornarjev je odšel iz Managuje v Matagalpo. Liberalni general Moncada je sprejel obvestilo, da bodo streljali na liberalce, če ti napadejo Matagalpo.

Ch. Lucieto:

75

Spomini francoskega vojnege detektiva.

Zunaj sem si natančno ogledal vse dohode do gostilne, za slučaj, če bi se moji šefi odločili, da jo preiščejo. Kljub temu, da sem bil zelo truden, sem sklenil nadaljevati s svojim nadzorovanjem.

Ravno na nasprotni strani ceste se je nahajal prazen voz, ki je bil izborno opazovališče. Gotovo ga je nekdo tu pustil čez noč, da naslednje jutro zapreže. Vlegel sem se, kolikor je pač šlo udobno vanj, prižgal cigareto in filozofično čakal, kaj se bo zgodilo.

Ure so tekale zelo počasi.

Bilo je menda že dve in kadil sem svojo peto cigareto, ko sem zapazil policijsko patroljo pristaniške nadzorovalne službe, ki se je bližala.

Z enim skokom sem bil iz voza na tleh. Nisem se pa še dotaknil zemlje, ko so že navalili name in me prokleto krepko zgrabili, medtem ko mi je šef patrolje pomolil revolver pod nos in zakričal:

— Hands up!

— Kaj, se vam blede? Pa res na čuden način sprejemate kolego.

Inspektor J., šef patrolje mi je tu posvetil s svojo žepno svetilko v obraz in ko me je slednjič kljub mojemu maskiranju spoznal, se je na glas zakrohotal:

— Ta je pa dobra! Vas pa res ne bi spoznal. Moj poklon gospod šef. Izborno igrate svojo vlogo.

— Lepo, toda stopimo hitro malo naprej, da vam razložim važno stvar.

Ko sem jim povedal, za kaj gre, sem nadaljeval:

— Sedaj bi bilo težko vse tri možake aretirati, kajti vsi gostje bi se nam uprli in oni trije pa med tem ušli. Bolje je, če se skrijemo, počakamo da tropecna deteljica odide in sledimo obema neznancema.

In to smo storili. Obadva smo aretirali ob šestih zjutraj v njunem stanovanju z nekim tretjim vred, ki je bil tam. Njih imena so bila: Aloff, Gunboy in Soudany. Medtem ko jih je močna straža pripeljala na policijo, je z druge strani prispel Michelsen, tudi v lepem spremstvu.

Šlo je tu za špijonažno zadevo, o koji ne morem ničesar razkriti. Lahko pa rečem, da je bila izredno resna zadeva.

Tudi tu me je bil samo slučaj spravil na pravo sled.

Ta zadeva je bila zadnja, s katero sem imel uradno opraviti in lahko bi tu končal svoje spomine. Toda v začetku te knjige sem obljubil čitateljem, da jim bom razkril nekaj vojnih skrivnosti in to obljubo hočem držati. Vendar pa čitatelji ne smejo misliti, da bi mogla moja odkritja kakorkoli škodovati narodni obrambi. Tudi berlinski Pressebureau, kojega mislija obstoji v tem, da pozorno čita in izrablja vse, kar piše

inozemsko časopisje, naj ne pričakuje, da bom tu razkril skrivnosti, ki bi jih lahko izrabljali, to pa že iz tega enostavnega vzroka ne, ker so vse skrivnosti, ki jih hočem tu odkriti, nemške skrivnosti.

47. poglavje.

Resnica o »debeli Berthie«.

V nedeljo 24. marca 1918 je francoska vlada izdala novinar sleden poročilo:

»Sovražnik je obstreljeval Pariz z dalekosežnim topom. Od 8. ure zjutraj naprej so padale v četrturhins presledkih 24-centimeterske granate na glavno mesto in njega predmestja. Ubile so kakih 10 oseb in ranile kakih 15. Izdane so bile odredbe, da se uniči obstreljevalni top.«

Časopisje je bilo tako pametno, da je dodalo temu poročilu še opombo, koje namen je bil, da pomiri preplašeno prebivalstvo, ki ni imelo pojma o balistiki in je najprvo mislilo, da je sovražnik že pred vrati.

Ta opomba se je glasila:

— Treba je pripomniti, da je najbližja točka fronte oddaljena 100 km daleč od pariza in da mora biti do tični top oddaljen najmanj 112 km od Pariza.

Se isti dan smo zvedeli, da je ta top, ki so ga Parizani krstili za »Veliko Berthie«, stol točno 120 km od Pariza, na robu gozda pri Saint-Gobainu v bližini sela Crépy-en-Lacnois.

(Nadaljevanje prh.)

Težka telesna poškodba.
Dne 30. septembra 1926 zvečer so pri Pavlovičevih v Meleh pri Gor. Radgoni ko-
ruzo kozuhali. Tam sta se nahajala med dru-
žino tudi: Janez Strakl in Friderik Slosar.

Tamu je Strakl vedno namigaval, da ima še z njim za obračunati, ta pa mu je očital, da je pred tremi leti ukradel 1 iglo in drugo stvar. Kar naenkrat, ko so se vračali domov, je napadel Slosar Straklja in mu z diletom prizadejal več poškodb, med temi en udarec naravnost v oko, da se mu je razlilo. Obtoženi prizna dejanje ter se zagovarja, da je bil razburjen radi predbacivanja tatvine in seveda tudi močno pijan.

Porotniki so vprašanje na težko telesno poškodbo enoglasno potrdili.

Senat prejšnji, državni pravdnik dr. Hojnik, zagovornik dr. Znuđerl.

Sodba se glasi na 2 leti težke ječe.

Tatvina.

Pukl Viljem in Križanec Janez sta kradla v tekstilni tovarni v Melju skoro celega pol leta platno. Kradla sta kot tam nastavljeni delavca v družbi še več drugih tovarišev (ki pa bodo pred senatom obsojeni) in sicer na prebrisani način s pomočjo ponarejenih vetrihov. Ukradeni blago sta metala čez zid. Tam so ju čakali tovariši, ki so platno po smešno nizki ceni prodajali. Vsega skupaj so ukradli okrog 35 bal platna v vrednosti čez 30.000 dinarjev. Pukl se samo po nemškem zagovarja in tudi prizna, ker je bil pri tatvini zasačen. Živel je potratno. Zato mu plača (čez 2000 dinarjev mesečno) ni zadostovala. Nekaj blaga je dobila tekstilna tovarna nazaj, ali to ne presega tretjine ukradenih stvari.

Križanec je še mladoleten, komaj 17 let star fant, bil je pa od Puklja zapeljani, ker sta vkup v barvenem oddelku delala. Dobiček sta si deloma delila. Križanec trdi, da je dobil od Puklja komaj 250 Din, ostalo je Pukl v veselju družbi zapravil.

Sodba se glasi za Puklja 3 leta težke ječe, za Križanec pa 6 mesecev težke ječe.

Senat je bil prejšnji, državni pravdnik dr. Jančič, zagovornik za Križanec dr. Znuđerl, za Puklja pa ex offo zagovornik, sodnik Kramer.

Prosveta.

RECITACIJSKI VEČER.

9. t. m. je priredil odbor za izdajo pesmi Srečka Kosovega recitacijski večer v drami. Na sporedu so bile pesmi pregodaj umrlega pesnika, razdeljene v tri skupine ter inter-

pretirane od treh recitatorjev. Srečka Kosovega pozna slovenska javnost iz del, katera so objavljale naše revije, kot zelo mladega in zelo talentiranega pesnika, ki je skušal svoje lepe občutke in nekako možata razglabljanja izraziti čim jasnejše, jim dati čim trdnjše, nenalicheno in samostojno obliko. Med svojimi pesniškimi vrstniki eden najboljših, je zaslužil, da mu tovariši posvetijo spominski večer, ki je privabil precej občinstva in morda tudi kaj pripomogel k izdaji pesnikovih del.

Prireditelji so imeli gotovo dobro voljo, prirediti učinkovito in dostojno spominsko slavnost. Recitiranje so poverili gospe Šaričevi in gospodoma Janu ter C. Debevcu. Vsi trije so si izvolili čudno zategnjen, groben ton, s katerim so v počasnem, prepočasnem tempu raztezali pokojnikove verze, mnogokrat zaradi tega recitacijskega načina ni bilo mogoče slediti pevčevi misli in vsi obiskovalci so čutili, da ta večer ni mnogo prispeval k spoznanju lepote njegove poezije. Recitacija je težavna stvar; prav jo bo izvršil le oni, ki pred vsem dobro razume in občuti tekst in ki ima poleg tega tako šolan organ, da more z njim razumljivo izražati občutke. Gospod spod Jan je največkrat presenetil z nezmišelnim povdaranjem in je pogosto vokaliziral nepravilno; gospa Šaričeva je s privzetim tonom tega večera zadušila marsikatero lepo čuvstvenost svojega prednašanja; gospod Debevec pa je z viškom teatralike združil recitatorsko najslabši del večera.

Recitacijski večer je bil po svoji barvi pravzaprav sedmina po mrlju. Za govorniki je spreminjal transparentne razne barve, čudna in z resno prireditvijo skoraj nezdružljiva simbolika, ki je, kakor način prednašanja in vsa druga teatralna navlačka, v preveliki meri odvracala pozornost od tega, čemur je bil večer posvečen: od poezije Srečka Kosovega.

Pred recitacijo je v kratkem govoru skušal podati gospod Alfons Gspan sliko pokojnega pesnika. A tudi temu govoru je manjkala toplina ter pravo razumevanje pesnika, ki s svojo zapuščenostjo tvorbo gotovo še ni zaslužil šolske metode radelejanja, katera tako malo pove o njegovem pomenu. Ne omenjal bi vsega tega, kar se je na splošno opravičevalo z mladostjo prirediteljev, če ne bi baš iz tega vzroka videl v prireditvi prav časovnega simbola, kako »mladina pesnika slavil.« M.

ŠAHOVSKI TURNIR V NEWYORKU.

V sredo je bilo odigrano VIII. kolo. Capablanca je porazil Spielmanna, edinega, ki ga doslej še ni. Partija Aljehin-Vidmar je končala remis, partija Niemcovič-Marshall je bila prekinjena.

Stanje po XIII. kolu: Capablanca 9 (1), Niemcovič 7 (2), Aljehin 1 (1), dr. Vidmar 5½, Spielmann 4½, Marshall 4 (2).

Včeraj se ni igralo, danes bodo odigrane višee partije Capablanca-Marshall, Aljehin-Niemcovič in Niemcovič-Marshall.

Gospodarstvo.

BORZE.

Ljubljana, 10. marca. (Prve številke povpraševanja, druge ponudbe in v oklepajih kupčijski zaključki.) Vrednote: investicijsko 90 — 0, vojna škoda 344 — 0, zatsavni in komunalne Kranjske 20—22, Celjska posojilnica 195 — 197, Ljubljanska kreditna 150 — 0, Merkantilna 99 — 100, Prašedion 925 — 0, Kreditni zavod 160 — 170, Strojne 85 — 0, Trbovlje 0 — 420, Vevče 120 — 0, Stavbna 55 — 65, Šešir 104 — 0. — Blago: Zaključeni 3 vagoni lesa. Tendence za les živahnejša, za deželne pridelke nespremenjena.

Zagreb, 10. marca. Devize: Newyork čeh 56.75—56.95, London izplačilo 276—276.8, Italija izplačilo 251.99—253.99, Berlin izplačilo 1349.6—1352.6, Dunaj izplačilo 800.1 do 803.1, Praga izplačilo 168.3—169.1, Švica izplačilo 1094—1097.

Curih, 10. marca. Beograd 9.135, Newyork 519.75, Pariz 20.3275, London 25.2225, Berlin 123.2425, Milan 23.175, Dunaj 73.15, Praga 15.3925, Sofija 3.75, Bukarešta 3.18, Varšava 58, Budimpešta 90.7375.

OLAJŠAVE PRI PLAČILU DAVCNIH ZAOSTANKOV.

Finančna delegacija uradno objavlja, da je minister za finance z naredbom 24. februarja 1927, št. 22.474 dovolil za plačilo davčnih zaostankov iz prejšnjih let sledeče olajšave. Ako zaostanek presega vsoto enoletnega predpisa, mora davčni zavezanec v letu 1927 plačati eno četrtino vsega davčnega zaostanka; ako znaša zaostanek nad tri četrtine, a ne presega enoletnega predpisa, bo plačal v letu 1927 eno tretjino; ako je za-

ostanek večji od polovice, a ne presega treh četrtin, se plača v tekočem letu polovica, ako je pa zaostanek večji od ene četrtine, mora biti celotno poravnani v letu 1927.

Primerja se zaostanek po stanju z dne 31. decembra 1926 in predpis za to leto.

V smislu te odredbe odgodeni deli zaostankov dospelajo v plačilo v terminih, ki veljajo za plačevanje tekočih davkov. Le ako ves zaostanek ne presega ene četrtine enoletnega predpisa, ga mora davčni zavezanec celotno plačati takoj. V primerih očitne nevarnosti smejo davčni organi izjemno od teh določb izterjati takoj ves davčni zaostanek.

Kar se pa tiče tekočih davkov in dospelih obrovov zaostankov pa je gospod minister z isto naredbom naročil, da naj se najenergičnejše izterjajo in prepreči kopičenje novih zaostankov.

Delegacija ministrstva financ v Ljubljani, dne 7. marca 1927.

Dr. Šavnik s. r.

KAKO PREGANJAJO V MACEDONIJI GRIPO.

V selu Polžerame pri Gostivarju v Macedoniji se je gripa tako razširila, da so jeli, posebno majhni otroci umirati drug za drugim. Zato so seljaki sklenili, da jo bodo pregnali. Dne 1. marca, ob 7. zvečer so pričeli nakrat streljati kot v vojni pred juršem. Nato so jeli nositi ženske na cesto kupe slame, ki so jo zažgale. To naj bi bilo gripo prestrašilo. Nato so prihiteli vse ženske in otroci iz hiš ter jeli iz vsega grla upiti, tuliti, eviliti, vzdihovati, kar je kdo hotel. Končno so napravile ženske lukko iz slame. Najstarejša jo je naložila na rame in odkorakala z njo proti koncu vasi. Vse prebivalstvo ji je sledilo, moški so streljali, ženske in otroci pa so kričali, tarnali in peli. Na koncu vasi so najstarejša ženska in moški lutko pokopali, nakar so se vrnili vsi, prepričani, da so gripo pregnali, vesel domov. Po čudnem naključju se od onega dne ni pojavil v Polžeranih noben slučaj gripe več.

Listnica uredništva. Podpornemu društvu slepih! Dopis »Denarnim zavodom v Sloveniji«, ki smo ga včeraj prejeli, je tako nejasno pisan, da ga ne moremo priobčiti.

Aleksander Engel:

Teden sreče.

Nekaj tednov kasneje je sedela Loti Klingsberg v Grand Hotelu pri souperju Pomislite: v Grand Hotelu! Bilo je ravno onega dne, ko je bil gospodični Loti izplačan v gotovini glavni dobiček reklamne letije veletrgovine Bluffer Co. Mlada damica je vtaknila v ob takih slučajih vedno odprto roko Karla Klingsberga milijon kron in se priporočila za večer njegovi bratovski galanteriji, naj jo spremlja h kaki prvovrstni večerji.

Brat in sestra sta si sedela najboljšo razpoložena nasproti, ko je prišel brat Karl:

»No? In kaj misliš napraviti s svojim denarjem?«

»Nekaj prav posebnega,« je skrivnostno odvrnila mlada deklica.

»Ali si hočeš kupiti kako cvetličarno?«

»Preveč dolgo sem stala v cvetličarni, da bi se sedaj zopet postavila tja, še predno doživim kaj lepega v življenju!«

»S stopdesetimi milijoni, pardon, sedaj jih je samo še stodevintstirideset, torej s stodevintstiridesetimi milijoni si pa že lahko kaj privoščiš,« izjavi brat svoje strokovno mnenje. »Toda kaj si hočeš privoščiti?«

Deklica pogleda v tenko meglico parfuma in cigaetnega dima, ki je polnila dvoano, izpije kozareček španskega vina in pravi:

»Kaj naj si privoščim? Vse! Vso srečo!«

»To je prav mnogo srček. Zato ti ne bo zdostovalo stopdeset milijonov,« pojasni brat.

»O da, Karel! Gre le zato, kako dolgo hočemo uživati to srečo.«

»Seveda, kolikor mogoče dolgo.«

»Zato je najbrže tudi toliko ljudi nesrečnih. Ti štedijo pri sreči, da so čim mogoče bolj dolgo srečni. Če pa štedimo, ne uživamo. Če na primer izdam jaz ves svoj denar v osmih dneh, potem...«

»Ali si znorela,« odvrne brat. »V osmih dneh?«

Loti se ne da motiti in nadaljuje:

»Če zapravim ves denar v osmih dneh, potem si morem ustvariti vse, o čemur je kdaj kaka prodajalca v kaki cvetličarni sanjala. Kupim si naprimer za petdeset milijonov toalet, ki mi bodo zadostovale za osem dni, nato si kupim nekaj nakita z denarjem, ki mi ostane, pa se popeljem v Nizzo in Monte Carlo in si privoščim tako življenje vsaj enkrat v polni meri.«

Mladi mož je strmel v svojo sestro ter ni ničesar razumel, že jo je hotel rotiti, naj ne dela tako blaznih načrtov; ko pa je videl pred seboj njen lepi in odločni obraz, se je spomnil svojih otroških let v hiši svojih staršev: tesnoba, siva od skrbi, povsod skopost, življenski užitki so bili zadušeni od tisoč

pomislov, bila je to sreča v malih porcijah. Sam je bil lahkomišelnež, ki ni samo enkrat zapravil vso svojo mesečno plačo v eni noči, če se mu je zagnusila taka beraška usoda. Pobožal je nežno roko svoje sestre in dejal:

»Prav imaš, mala! Ali ti morem pri tem kaj pomagati?«

»Ne!« odvrne Loti. »Moraš me pustiti ves čas samo, kajti jaz hočem napraviti vse po lastni pameti, če ne, ne bo iz vsega nič!«

»Tudi sedaj imaš prav. Družina bi te mogla pri tem skoku v polno življenje le ovirati.«

»En teden sreče!« dahne Loti tiho, nakar oba umolkne.

Opazila nista, da je sedel pri sosednji mizi neki zelo elegantni in mlad mož in z zanimanjem poslušal njen razgovor. Tu in tam je šinil preko njegovega lica prav čuden smehljaj. Mladi mož je imel postavbo prvovrstnega sportnika, oči razsodnega poznavalca ljudi, smehljaj stoika in čelo filozofa. Drugače se mu je poznalo, da se zelo trudi, da se ne bi razlikoval od elegantne množice.

Ko sta ljubka brat in sestra odšla, jima je takoj sledil in ko sta vstopila v takni auto, je sledil temu v elegantnem ameriškem avtomobilu, ki ga je čuval hotelski deček. Mlad mož v smokingu je šofiral sam svoj avtomobil.

IV.

Ze pred nekaj dnevi se je pojavil na po-

stajališču taksnih avtomobilov šofer, ki je imel krasen eleganten auto z napisom: »Sedemistočkratna taksa.« Čudni avtomobilski šofer je občeval s svojimi tovariši z ono mirno prijaznostjo, ki sili človeka, da se radi respektu ne približa preveč. Misteriozni šofer se je pojavil na postajališču nekega dne kot autotakni podjetnik, ki ima svoj lastni auto in ki ga vozi sam.

Ze prva lepa dama, ki je prišla k postajališču je skoro obstala, vsa presenečena in šla mimo vseh ostalih k interesantnemu šoferju. Od tedaj dalje so posebno elegantne dame iskale avtomobil postavnega šoferja. Ta čudni šofer je imel postavbo prvovrstnega sportnika, oči globokega poznavalca ljudi, smehljaj stoika in čelo filozofa. Bil je prav čuden autotakni šofer! Kmalu je govoril ves damski svet na Dunaju o njem. Tako viteško je znal odpirati vrata svojega avtomobila, mi-mo gestikulirajočih prometnih policistov je vozil kakor pri kaki dirki, nikdar pa ni čakal na cestnih križiščih, nego je elegantno zdrčal, naravnost junaško klubujoč vsem prometnim predpisom, skozi vrvež vozil. Kakor smo že dejali, je bil to zelo zanimiv in čuden autotakni šofer. Kmalu je postal dunajska znamenitost, ki so jo kazali tujcem, enako kakor Stefanov zvonik.

(Dalje prih.)

Najboljši šivalni stroj in kolo

je edino le

GRITZNER in ADLER

za dom, obrt in industrijo v vseh opre-mah.

Istotam pletilni stroj DUBIED

Pouk v vazonju brezplačen.

Večletnagarancija

Delavnica za popravila.

Nizke cene, tudi na obroke.

Josip Petelinc

Ljubljana

bliizu Prešernovega spomenika.

„GROM“

GLAVNO POSREDOVNIKI IN ŠPEDI-CIJSKI BUREAU

LJUBLJANA, Kolodvorska ulica 41.

Nadnev brojavkam: „GROM“.

Telefon int. št. 45-4.

PODRUŽNICE: Maribor, Jesenice, Bakek.

Obavljajo vse v to stroko spadajoče posle najhitreje in pod k-lantaini pogoji.

Kasnoprihodni družbe spalnih von S. O. N. za ekspresne pošiljke.

„Vinocet“

tovarna vlnskega kisa,

d. z o. z., Ljubljana,

nudi

najtinejši in najokusnejši namizni kis iz vlnskega kisa.

ZAHTEVAJTE PONUDBO!

Tehnično in higijenično najmodernejše urejena kisarna v Jugoslaviji.

Poslovna: Ljubljana, Dunajska cesta št. 12, II. nadstropje.

TRIKO-PERILO

za moške, žene in otroke, volna v raznih barvah, rokavice, nogavice, dokolenice, nahrbtniki za šolarje in lovce, dežniki, kloti, bloni, žepni robci, palice, vilice, noži, škarje, potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje, in brivce

edino le pri trdkli

JOSIP PETELINC

LJUBLJANA

bliizu Prešernovega spomenika.

Najnižje cene! Na veliko in malo!

MALI OGLASI.

Za vsako besedo se plača

50 par. Za debelo tiskano

pa Din 1.—.

Premog - čebin

Wellera 1/II. - Telef. 54

Oglašujte v

Narodnem Dnevniku.

Lesni

strokovnjak

starejši, neoženjen, prvo-

vrstna moč, z večletno

praksno in prvovrstnimi

izpričevaji, z znanjem slo-

venskega, nemškega in

delno italijanskega jezi-

ka, želi premeniti službo

le k večji lesni industriji.

Gre najraje na skladišča

ali pa v gozdove. Cenje-

ne ponudbe na upravo li-

sta pod znatko »Vesten

in marljiv strokovnjak.